

แนวทางปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 (12) เรื่องการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2547 กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ตามข้อ 11 (6)
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. 2557

วัตถุประสงค์

เพื่อสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณีแก่ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน ที่ไม่มีญาติหรือมีญาติแต่ไม่สามารถจัดการศพได้ ศพละสองพันบาทถ้วน

นิยามศัพท์

- ค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการจัดการศพตามประเพณีให้ผู้สูงอายุถึงแก่กรรมที่มีอายุ 60 ปี สัญชาติไทย และมีฐานะยากจน
- ผู้ยื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์ค่าจัดการศพผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการจัดการศพผู้สูงอายุที่ถึงแก่กรรม ซึ่งได้แก่ บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้องของผู้สูงอายุที่ถึงแก่กรรม ในกรณีที่ผู้สูงอายุไม่มีญาติ บุคคลที่รับผิดชอบในการจัดการศพผู้สูงอายุเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงิน ค่าจัดการศพ เช่น ผู้ให้การดูแล ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

3. ผู้ให้คำรับรองผู้รับผิดชอบในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี หมายถึง นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขต หรือนายอำเภอ หรือนายกเมืองพัทยา

คุณสมบัติ

ผู้สูงอายุที่ถึงแก่กรรม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. อายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

2. มีสัญชาติไทย

3. ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวที่ยากจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา

3.1 ผู้สูงอายุที่มีรายชื่อในบัญชีการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) หรือข้อมูลพื้นฐาน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา ซึ่งมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยน้อยกว่า 38,000 บาทต่อปี (รายได้ทั้งหมดในรอบปีของทุกคนในครัวเรือนมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน) หรือ

3.2 กรณีผู้สูงอายุไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีตามข้อ 3.1 ต้องมีหนังสือรับรองตามแบบ ศผส.02 ว่าผู้สูงอายุยากจน และไม่ได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในปีนั้น ให้นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชนหรือนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขต หรือนายกเมืองพัทยา เป็นผู้ออกหนังสือรับรองประกอบการยื่นเรื่อง

4. ไม่มีญาติ หรือมีญาติแต่มีฐานะยากจนไม่สามารถจัดการศพตามประเพณีได้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การยื่นเรื่อง

1.1 ผู้ยื่นคำขอต้องเป็นบุคคลที่รับผิดชอบในการจัดการศพผู้สูงอายุ และต้องมีหนังสือแบบคำขอรับเงินสงเคราะห์ในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี (แบบ ศผส. 01) โดยต้องยื่นคำขอภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ออกใบมรณบัตร ซึ่งนับติดต่อกัน เว้นแต่วันที่ครบ 30 วัน ตรงกับวันหยุดราชการให้ยื่นในวันถัดไปที่เป็นวันทำการได้

1.2 สถานที่ยื่นคำขอในท้องที่ที่ผู้สูงอายุมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือภูมิลำเนาที่ถึงแก่ความตาย ในขณะที่ถึงแก่ความตาย ดังนี้

- กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานเขต สังกัดกรุงเทพมหานคร
- จังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ หรือเมืองพัทยา หรือเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3 หลักฐานการยื่นคำขอ ประกอบด้วยเอกสารหลักฐานต่างๆ ดังนี้

- ใบมรณบัตรของผู้สูงอายุ ฉบับจริง พร้อมสำเนาจำนวนหนึ่งฉบับ
- บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่าย และเลขประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอพร้อมสำเนาจำนวนหนึ่งฉบับ
- แบบคำขอรับเงินสงเคราะห์ และรับรองผู้รับผิดชอบในการจัดการศพผู้สูงอายุ ตามประเพณี (แบบ ศผส.01)

ทั้งนี้ ผู้สูงอายุยากจน และไม่ได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในปีนั้น จะต้องเพิ่ม แบบรับรองการจัดการศพผู้สูงอายุ กรณีอยู่ในครัวเรือนยากจนตามเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และไม่ได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในปีที่ตาย (แบบ ศผส. 02)

1.4 ผู้ยื่นคำขอและผู้รับรองต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกัน

1.5 ผู้รับรองตามแบบ ศผส. 02 รับรองโดยนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขต หรือพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือนายกเมืองพัทยา หรือนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน

2. การตรวจสอบและการให้ความช่วยเหลือ

2.1 ตรวจสอบหลักฐานตามข้อ 1.3

2.2 ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สูงอายุ

- มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป สัญชาติไทย ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวที่ยากจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หรือ กรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยาไม่มีญาติ หรือมีญาติแต่มีฐานะยากจนไม่สามารถจัดการศพตามประเพณีได้

- กรณีไม่ได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานและผู้สูงอายุยากจน (รับรองตามแบบ ศผส. 02)

2.3 เมื่อคุณสมบัติและหลักฐานครบถ้วนและถูกต้องให้เสนอผู้มีอำนาจเบิกจ่ายอนุมัติและจ่ายเงิน จำนวน 2,000 บาท (สองพันบาทถ้วน) และมีใบสำคัญรับเงินตามระเบียบของทางราชการ

การรายงานผลการดำเนินงาน

รายงานผลการสงเคราะห์ในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี ตามแบบ ศผส.04 ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป มายังกรมกิจการผู้สูงอายุ และกรุณาส่งไฟล์รายงานผลดังกล่าวทาง E-mail : rpess.dop@gmail.com

การเบิกจ่ายงบประมาณ

1. กรมกิจการผู้สูงอายุ จัดสรรงบประมาณและโอนเงินแบบเบิกจ่ายแทนกันไปที่คลังจังหวัด
2. ในกรณีที่คาดว่าเงินที่ได้รับการจัดสรรจะไม่เพียงพอ ให้ดำเนินการขอรับงบประมาณเพิ่มเติมได้ที่กรมกิจการผู้สูงอายุ
3. กรณีเงินคงเหลือหลังจากกันเงินไว้จ่ายจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณ ให้จังหวัดโอนเงินกลับส่วนกลางอย่างช้าภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี
4. การดำเนินงานให้ใช้หลักฐานการจ่ายเงินตามระเบียบของราชการ และเก็บรวบรวมหลักฐานการจ่ายเงินเพื่อพร้อมตรวจสอบการจ่ายเงิน

ตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุ

<http://www.fmop.dop.go.th>

ประสานงาน

เจ้าหน้าที่กลุ่มคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือผู้สูงอายุ โทร 0-2642-4305-6